

2. Кобелєв В. М., Василюк К. О. Інноваційна діяльність промислових підприємств. *Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Економічні науки*. 2018. № 47(1323). С. 67-72.

3. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV (редакція 31.03.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

4. Тебенко В. М. Економіка та організація інноваційної діяльності : електор навч. посібник, 2018. URL: https://elib.tsatu.edu.ua/dep/feb/ptbd_1/page34.html (дата звернення 14.10.2024).

УДК 338.24

АНАЛІТИКА ВЕЛИКИХ ДАНИХ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Іван ЗАЙЦЕВ, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти 1 курсу ОП «Менеджмент», ivanowhoroched@gmail.com
Науковий керівник: **Галина ЗАПША**, д-р. екон. наук, проф., завідувачка кафедри менеджменту, galina.zapsha@gmail.com

Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна

Сучасний менеджмент передбачає високий рівень збалансованості різноманітних інструментів, механізмів і теоретичних концепцій. Дослідники новітніх теорій менеджменту констатують активний перехід від традиційних зарегульованих систем управління до більш гнучких, прогресивних, здатних швидко оновлюватися і адаптуватися у відповідь на виклики зовнішнього середовища [1, с. 7-10]. У цьому контексті аналітика великих даних (Big Data) стає ключовим інструментом у забезпеченні результативності менеджменту і важливою частиною успіху сучасних компаній, особливо в умовах глобальних цифрових трансформацій.

Системне використання аналітики великих даних в управлінні надає безліч конкурентних переваг [2; 3, с. 170-175]:

1. Посилення обґрунтованості і об'єктивності управлінських рішень на підставі обробки великої кількості фактів, а не припущень та інтуїції. Так, алгоритми аналізу даних допомагають виявити тенденції, передбачити ризики та оцінити ефективність прийнятих рішень.

2. Оптимізація бізнес-процесів за рахунок автоматизації збору, обробки, накопичення і зберігання інформації, передбачення проблем з техобслуговуванням та збоїв.

3. Покращення взаємодії з клієнтами і їх користувацького досвіду (UX), аналітика великих даних дозволяє зрозуміти запити, «болі» і паттерни поведінки своєї цільової аудиторії і налаштувати під неї персоналізовані пропозиції.

4. Розширення технологічних можливостей швидкої реакції на зміни, адаптування до нових умов і вчасного коригування операційних планів та стратегій.

5. Зниження ризиків за рахунок їх передбачення і прогнозування, можливість вживати заходів для проактивного запобігання потенційних проблем.

6. Візуалізація даних – надання інформації для прийняття управлінських рішень в такому вигляді, який буде зручним для вивчення і генерації нових ідей.

7. Аналітика великих даних може виявити нові можливості для зростання і розвитку компанії, а також допомогти в розробці інноваційних продуктів, технологій, послуг та сервісів.

Моніторинг результативності діяльності компанії та ключових бізнес-метрик за допомогою аналітики великих даних є визначальним елементом сучасного менеджменту. Найчастіше використовують чотири наступних аналітичних методи моніторингу: описовий (Descriptive Analytics); діагностичний (Diagnostic Analytics); прогностичний (Predictive Analytics) та прескриптивний (Prescriptive Analytics) [4; 5].

Описовий метод аналітики великих даних є найпростішим, на ньому базуються усі інші методи. За його допомогою описуються минулі і теперішні події для виявлення закономірностей. Подальша візуалізація даних є класичним підходом для описового аналізу, оскільки діаграми, графіки, схеми та карти чітко і зрозуміло показують тенденції в дата-сетах та їх динаміку.

Діагностичний метод аналітики великих даних розширює аналіз та містить порівняння співіснуючих або паралельних тенденцій, виявлення кореляції між змінними, співставлення тенденцій і напрямків руху, надає можливість визначити причинно-наслідкових зв'язки між подіями.

Прогностичний метод аналітики великих даних використовується для прогнозування майбутніх тенденцій, явищ або подій. Аналіз ретроспективних даних в поєднанні з галузевими трендами дозволяє обґрунтувати сценарії розвитку компанії, розробити стратегії і врахувати ймовірність їх реалізації.

Прескриптивний метод аналітики великих даних виходить за межі описової та прогностичної аналітики. Його мета – не просто передбачити майбутні події, а запропонувати конкретні дії, які варто виконати для досягнення найкращого результату. Прескриптивна аналітика використовує складні математичні моделі, алгоритми машинного навчання та штучний інтелект для надання рекомендацій.

Зазначені чотири методи аналітики великих даних слід використовувати в тандемі, щоб повністю дослідити результати, події і тренди та приймати на їх основі обґрунтовані управлінські рішення.

Слід зазначити, що впровадження технологій аналітики великих даних може бути складним процесом, пов'язаним із наступними труднощами та бар'єрами реалізації:

1. Нестачею якісних, неперевіраних та актуальних даних.
2. Браком технічних знань та певних hard skills.
3. Складністю даних, для аналізу та обробки яких можуть знадобитися додаткові технології та інструменти.
4. Відсутністю точних і чітких вимог, від яких залежить кінцевий продукт і чи задовольнятиме він потреби користувача.

Однак, зазначені труднощі переборні і переваги застосування аналітики великих даних безсумнівні, тому що це вимога часу, невід'ємна складова цифрової економіки, вектор зростання компанії і міцний ґрунт у забезпеченні результативності її менеджменту.

Список використаних джерел

1. Запша Г.М., Дідур Г.І., Рошнін І.Г. Теоретико-методологічне забезпечення сучасного менеджменту. *Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку*. 2021. №25. URL: <https://doi.org/10.33813/2224-1213.25.2021.1>
2. Що таке бізнес-аналітика і чим вона корисна для компанії. URL: <https://goit.global/ua/articles/shcho-take-biznes-analityka-i-chym-vona-korysna-dlia-kompanii/>.

3. Зайцева О., Зайцев І., Гладун П. Цінність бізнес-аналітики в управлінні цифровими платформами. *Development Service Industry Management*. 2024. №2. С.170-175. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6\(25\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6(25)).

4. Бізнес-аналітика – мастхев для розвитку сучасної компанії. URL: <https://hub.kyivstar.ua/articles/biznes-analytyka-masthev-dlya-rozvytku-suchasnoyi-kompaniyi>.

5. 4 типи аналізу даних для покращення прийняття рішень. URL: <https://online.hbs.edu/blog/post/types-of-data-analysis>.

УДК 336.7:504.03

«ЗЕЛЕНІ» ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ: РУШІЙНА СИЛА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Анастасія ЗЮЗИНА, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти 2 курсу ОП «Економіка», nastazuzina8@gmail.com

Науковий керівник: **Ольга ПЕТРЕНКО**, канд. екон. наук, доцент кафедри економічної теорії і економіки підприємства, leka_m@ukr.net

Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна

Зважаючи на зростаючу глобальну увагу до захисту довкілля, змін клімату та сталого розвитку, «зелені» фінанси стають ключовим інструментом для вирішення цих викликів. Їх актуальність зумовлена потребою у фінансових механізмах, що підтримують екологічно стійкі проєкти, зокрема в енергетиці, транспорті та інфраструктурі. Для України, яка переживає військову агресію, це питання набуває особливого значення. Післявоєнне відновлення несе ризики спрямування ресурсів на швидке відновлення без врахування екологічних стандартів, що може завдати довготривалої шкоди довкіллю та загальмувати перехід до зеленої економіки.

Питання концептуальних основ «зелених» фінансів є предметом дослідження як закордонних, так і українських науковців. Так, Дубко А.С. розглядає два важливі поняття в сфері «зелених» фінансів, що мають суттєве значення для розвитку сталого економічного зростання та екологічної безпеки. По-перше, окреслюючи загальну тематику вона визначила, що: ««зелені» фінанси це сукупність економічних відносин щодо акумулювання та використання фондів коштів на реалізацію проєктів екологічного спрямування та інших програм, цільовим призначенням яких є зменшення шкідливого впливу на довкілля та мінімізація негативних екологічних наслідків» [1, с. 115]. Більш конкретно зосереджуючись на фінансових механізмах визначено термін «зелене фінансування», як: «фінансування у формі інвестування або кредитування технологій, практик, проєктів та інших об'єктів, цільовим призначенням якого є забезпечення пріоритетів сталого розвитку в контексті захисту навколишнього середовища» [1, с. 116].

Такі зарубіжні вчені, як Шариф Мохаммад та Віджай Кумар Каушал це поняття визначають як: «фінансове забезпечення для зеленого розвитку, яка істотно зменшує викиди озоноруйнівних речовин та викиди отруйних речовин у повітря» [2, с. 26].

Резнікова Н. В. також додає, що зелені фінанси — це «зусилля державних та приватних організацій та установ, спрямовані на збільшення екологічно чистих інвестицій та зменшення шкоди для навколишнього середовища», що підкреслює